

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 268

van **JOHAN DANEN**

datum: 15 december 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Versneld asbestafbouwbeleid - Ondersteuningsmechanismen

In 2018 engageerden alle Vlaamse steden en gemeenten zich om asbestafbouw op te nemen in hun meerjarenplanning. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ondersteunt de lokale besturen door onder bepaalde voorwaarden een subsidie aan te bieden waarmee ze asbestafbouwprojecten kunnen organiseren voor hun inwoners. Zo geeft de OVAM ondersteuning voor volgende projecten: bronophaling aan huis van asbestcementafval in platenzakken of containers, samenaankoop voor de vervanging van asbesthoudende dak- of gevelbekleding en samenaankoop voor de verwijdering van niet-hechtgebonden asbesttoepassingen (leidingisolatie of vloerbekleding) door een erkende asbestverwijderaar. Lokale besturen kunnen voor hun eigen gebouwen ook deelnemen aan projecten voor de ophaling van asbestcementen afval.

Volgens de cijfers die de minister gaf in antwoord op schriftelijke vraag nr. 582 van 10 maart 2022, maakten 6 steden en gemeenten nog geen gebruik van het Subsidiebesluit Lokale Besturen. Verder gaf de minister aan dat zij nog geen tussentijdse rapportering had ontvangen van 24 toegekende projecten bronophaling. Ook had zij nog geen cijfers ontvangen van de gemeenten die zelf gebruikmaken van de bronophaling voor het eigen patrimonium. Ook de cijfers over de hoeveelheden asbest (gewicht) die er per werkingsgebied of per gemeente in 2021 werden ingezameld, waren nog niet beschikbaar in maart 2022. Aanvullend gaf de minister nog mee dat de OVAM werk maakte van een evaluatie van het asbestafbouwbeleid. Hierbij zouden eveneens de gevalideerde cijfers per projectregio geplaatst worden naast de inzamelcijfers op de recyclageparken van dezelfde projectregio. Deze werkwijze zou moeten bijdragen tot een correcte evaluatie van de lokale asbestprojecten. Op het moment dat schriftelijke vraag nr. 582 beantwoord werd, waren deze cijfers nog niet beschikbaar.

1. In maart 2022 maakten 6 gemeenten nog geen gebruik van het Subsidiebesluit lokale besturen voor het subsidie-item 'bronophaling'. Ondertussen is iedere gemeente ingestapt.

Wanneer kunnen de inwoners van de laatste 6 gemeenten gebruikmaken van de bronophaling?

2. Graag een overzicht (per werkingsjaar sinds 2018) van de gerapporteerde gegevens per gemeente voor volgende subsidie-items:
 - a) bronophaling (aantal aanvragen particulieren, gerapporteerde ingezamelde hoeveelheden, uitbetaalde subsidie);
 - b) hoeveel en welke gemeenten maakten gebruik van de bronophaling voor de asbestverwijdering van het eigen patrimonium? Wat was de gerapporteerde, ingezamelde hoeveelheid;

- c) samenaankoop voor de vervanging van asbesthoudende dak- of gevelbekleding (aantal aanvragen particulieren, aantal vervangen asbesthoudende dak- of gevelbekledingen, hoeveelheden in vierkante meter, gerapporteerde ingezamelde hoeveelheden);
 - d) samenaankoop voor groepsverwijdering van niet-hechtgebonden toepassingen (aantal aanvragen particulieren, aantal verwijderde niet-hechtgebonden toepassingen, gerapporteerde ingezamelde hoeveelheden).
3. De minister gaf in maart 2022 aan dat de OVAM werk maakte van een evaluatie van het asbestafbouwbeleid.
- a) Is deze evaluatie ondertussen afgerond?
 - b) Bracht deze evaluatie een aantal aandachtspunten aan het licht die een bijsturing van het huidige asbestafbouwbeleid vereisen? Zo ja, welke zaken moeten worden bijgestuurd?
 - c) Hoeveel asbest (gewicht) werd per werkingsgebied of per gemeente ingezameld via de recyclageparken?
4. In het ministerieel besluit houdende vaststelling van nadere regels voor de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van lokale besturen worden uitgevoerd is er onder afdeling 7, artikel 25 opgenomen dat voor een bronophalingsproject via platen- en/of 'big bag'-zakken en/of containers het subsidiebedrag wordt aangevuld met een forfaitair subsidiebedrag voor projectcoördinatie ten bedrage van 0,1 euro per inwoner binnen het projectgebied per actief projectjaar met een variabel subsidiebedrag voor projectcoördinatie van 5 euro per gerealiseerde bronophalingslocatie. Het intergemeentelijke samenwerkingsverband Limburg.net vraagt momenteel aan zijn aangesloten gemeenten om het reglement in verband met de bronophaling van asbest aan te passen. Een van deze aanpassingen betreft een beperking van een bronophaling van asbest tot maximaal 2 ophalingen per ophaaladres en per aanvrager in de periode 2023-2025.
- a) Ontvangt Limburg.net voor de projectcoördinatie nog steeds een forfait van 0,1 euro per inwoner binnen het projectgebied per actief projectjaar, ook al wordt de bronophaling van de inwoners beperkt tot maximaal 2 ophalingen in 3 jaar?
 - b) Werd deze wijziging voorgelegd aan de OVAM?
 - c) Hoe wordt deze wijziging - met de ambitie van een asbestveilig Vlaanderen in het achterhoofd - verantwoord door Limburg.net?

ANTWOORD

op vraag nr. 268 van 15 december 2022

van **JOHAN DANEN**

1. De subsidies voor deze laatste zes gemeenten werden in het najaar van 2022 toegekend. Zoals gebruikelijk werken deze gemeenten na toekenning aan een lokale overheidsopdracht om een asbestveilige inzameling aan huis mogelijk te maken. Na gunning van de opdracht kunnen de zes gemeenten de inzameling van asbestcement aan huis aan hun burgers aanbieden. De OVAM voorziet voorbeeldbestekken, deelt goede praktijken en coacht bij het traject tussen toekenning en gunning zodat deze fase zo vlot mogelijk kan verlopen.
2. Lokale besturen gaan na gunning van de nodige overheidsopdrachten meteen met hun project van start. Dat betekent dat de startdatum van ieder project verschillend is en daarom moeilijk in kalenderjaren uit te drukken en te vergelijken valt. Rapporteringen zijn periodiek en daardoor ook niet per kalenderjaar. Met de invoering van MATIS bekommt de OVAM wel cijfers per gemeente en per kalenderjaar voor deze projecten.

De vragen 2.a. tot en met 2.d. zijn te omvangrijk om uit te splitsen per gemeente. Projecten zijn bovendien vaak intergemeentelijk georganiseerd. De gerapporteerde aantallen gemeentelijke gebouwen is tot hiertoe per intercommunaal project slechts beperkt tot enkele gebouwen zonder aanduiding over welke gemeenten het precies gaat. Het totaal aan gerapporteerde gemeentelijke hoeveelheden tot hiertoe bedraagt 74,51 ton.

De overige gerapporteerde cijfers zijn opgenomen en beschreven in de opvolgingsnota die ik als mededeling aan de Vlaamse Regering voorlegde op 23 december 2022 en die is toegevoegd als bijlage.

3.
 - a) Deze evaluatie heb ik op 23 december 2022 als mededeling aan de Vlaamse Regering voorgelegd.
 - b) De beschrijving van de aandachtspunten kan u uitgebreid nalezen in de opvolgingsnota die als bijlage bij deze mededeling werd toegevoegd.
 - c) De hoeveelheden ingezameld asbestcement kan u eveneens raadplegen in deze opvolgingsnota.
4.
 - a) Het forfait voor projectcoördinatie is onlosmakelijk verbonden met het project waarbij in het subsidiebesluit geen diversifiëring is voorzien wanneer het lokale bestuur beperkingen oplegt.
 - b) Deze wijziging werd meegedeeld aan de OVAM. Iedere vierkante meter asbestcement die kan opgehaald worden, is een stap in de goede richting voor het bereiken van een asbestveilig Vlaanderen. De OVAM heeft echter binnen het huidige subsidiebesluit geen rechtsgrond om lokale afwijkingen te weigeren. De wijziging betreft een verhoging tegenover het vorige reglement van Limburg.net waar één ophaling per adres mogelijk was. In het nieuwe subsidiebesluit, dat momenteel ter goedkeuring voorligt bij Raad van State, zullen lokale besturen aangemelde hoeveelheden in overeenstemming moeten brengen met het juiste inzamelrecipiënt. Dat betekent dat beperkingen dan niet meer toegestaan zijn. In

coachinggesprekken met coördinatoren van andere projecten dan die van Limburg.net bleek namelijk ook dat door beperking van zakken de projecten minder voortgang kennen en anderzijds er soms ook hoeveelheden van eenzelfde locatie door burens of familieleden worden aangemeld.

De motivatie van Limburg.net voor deze beperking was om zoveel mogelijk Limburgers de kans te bieden deel te nemen aan het project gezien de OVAM geen garanties kan bieden over toekomstige budgetten en Limburg.net een toename verwacht van aanmeldingen met de invoering van het asbestattest.

BIJLAGE

[Mededeling aan de Vlaamse Regering: Opvolgingsnota: onderweg naar een asbestveilig Vlaanderen](#)